

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **T. T. T. L.,** zastoupená Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2014, č. j. 2 A 28/2014 – 25,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 7. 2014, č. j. 2 A 28/2014 – 25, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 7. 2014, č. j. 2 A 28/2014 – 25, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ředitelství služby cizinecké policie“) ze dne 12. 3. 2014, č. j. CPR-3236-1/ČJ-2014-930310-V234, kterým bylo zamítnuto jako opožděné její odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 22. 1. 2014, č. j. KRPA-29673-13/ČJ-2014-000022, jímž bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost. V kasační stížnosti uvedla, že byla městským soudem poučena, že soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí, přičemž souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů ode dne doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním věci. Tato výzva byla stěžovatelce doručena dne

10. 7. 2014. Následně dne 23. 7. 2014 zaslala stěžovatelka městskému soudu vyjádření, ve kterém požádala, aby ve věci bylo nařízeno jednání. Stěžovatelka tedy svůj nesouhlas soudu sdělila ve stanovené lhůtě dvou týdnů. Městský soud i přes tento nesouhlas ve věci dne 25. 7. 2014 rozhodl. Stěžovatelka tak má za to, že tímto postupem bylo porušeno její právo na spravedlivý proces, jehož součástí je i právo na veřejné a ústní projednání věci (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 96 odst. 2 Ústavy). Postup městského soudu je dále v příkrém rozporu také se s. ř. .s., neboť nebyly splněny podmínky k tomu, aby věc mohla být projednána a o věci rozhodnuto bez nařízení jednání. Stěžovatelce byla upřena možnost navrhnout v řízení důkazy. Jedná se o takovou vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Dále stěžovatelka poukázala na nesprávný výklad ust. § 41 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), správními orgány a městským soudem. Proto navrhla, aby byl rozsudek městského soudu zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení. Současně požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Ředitelství služby cizinecké policie ve vyjádření ke kasační stížnosti v plné míře odkázalo na odůvodnění svého rozhodnutí a rozsudek městského soudu, se kterým se ztotožňuje. Navrhlo rovněž nepřiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle ust. § 104a s. ř. s. odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele", který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. O přijatelnou kasační stížnost se podle citovaného usnesení může jednat tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat i tehdy, pokud krajský (městský) soud nerespektoval ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti. V daném případě Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přijatelnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle obsahu soudního spisu stěžovatelka doručila městskému soudu žalobu, kterou se domáhala zrušení rozhodnutí ředitelství služby cizinecké policie ze dne 12. 3. 2014. Poté městský soud odeslal dne 2. 7. 2014 zástupkyni stěžovatelky poučení o možnosti uplatnit námitku podjatosti, jakož i o tom, že podle ust. § 51 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí s tím, že se má za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů ode dne doručení výzvy svůj nesouhlas s takovým projednáním věci. Toto poučení bylo zástupkyni stěžovatelky doručeno dne 10. 7. 2014 a dne 23. 7. 2014 doručila stěžovatelka městskému soudu podání, ve kterém požádala o nařízení jednání. Následně dne 25. 7. 2014 městský soud rozhodl o stěžovatelčině žalobě, aniž by bylo jednání nařízeno.

Podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

Zásada ústnosti a veřejnosti soudního jednání je zakotvena v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a v čl. 96 odst. 2 Ústavy). Výjimkou z této zásady je možnost soudu projednat věc bez nařízení jednání; tato výjimka však musí být vykládána s ohledem na zájmy účastníka řízení restriktivně, neboť je to účastník řízení, o jehož právech se rozhoduje, a tento účastník také s řízením disponuje. Ve správním soudnictví je projednání věci upraveno v ust. § 49 s. ř. s. Rozhodování o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu bez nařízení jednání je pak upraveno v ust. § 51 a § 76 s. ř. s. Jestliže soud rozhodne bez jednání v rozporu se zákonem, lze v jeho postupu spatřovat porušení ústavního práva (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 560/03, dostupný na www.nalus.usoud.cz).

Otázkou nařízení jednání v řízení před krajskými soudy (městským soudem) se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval a dospěl k závěru, že účastníkovi řízení nelze upřít právo na veřejné projednání věci v jeho přítomnosti, včetně možnosti vyjádřit se k věci (např. v rozsudcích ze dne 27. 9. 2006, č. j. 7 As 61/2005 - 107, ze dne 27. 7. 2006, č. j. 2 Azs 216/2005 - 50, nebo ze dne 29. 11. 2005, č. j. 4 As 46/2004 – 58; všechny dostupné na www.nssoud.cz). Rozhodoval-li proto soud o věci bez nařízení jednání, aniž byly splněny zákonné podmínky ve smyslu ust. § 51 s. ř. s., došlo v řízení k vadě, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a je proto důvodem pro jeho zrušení podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 28/2003 - 59, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 482/2005).

V daném případě byla stěžovatelka postupem městského soudu zbavena možnosti vyjádřit se k provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a k věci samé a zejména navrhnout důkazy, jejichž provedení pro prokázání svých tvrzení pokládá za potřebné. Městský soud zvoleným procesním postupem znemožnil stěžovatelce předložit ke svým tvrzením relevantní důkazní prostředky, rozvést při jednání argumentaci k žalobním bodům v dané věci, čímž ve svém důsledku zasáhl i do jejich

ústavně zaručených práv garantovaných v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 96 odst. 2 Ústavy.

Procesní postup městského soudu tak mě za následek takovou vadu, která ve svém důsledku mohla vést k nezákonnému rozhodnutí ve věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. S ohledem na charakter vady řízení se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat dalšími stížními námitkami (shodně viz nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 18/04 a ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 560/03, oba dostupné na www.nalus.usoud.cz).

Z výše uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je městský soud podle odst. 4 citovaného ustanovení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a učinění dalších procesních úkonů.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu